

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/137/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814213248
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3814213248.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., ul. Pajštúnska č. 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., ul. Pajštúnska č. 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporcom: 1/ R. S., nar. X.X.XXXX, bytom ul. Y. č. XXXX/X, T. 1, 2/ H. V. nar. X.X.XXXX, bytom X. č. XX/X, F., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov v 1 a 2 rade Všeobecnej ochrany práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. č. 7, Bratislava, IČO: 42362962, zast. OREA Consulting, s.r.o., ul. Zámocká č. 10, Bratislava, IČO: 46 962 000, o zaplatenie 6.236,91 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

Odporcom v 1 a 2 rade náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov v 1 a 2 rade k rukám právneho zástupcu 1.781,17 eur trov právneho zastúpenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1.Navrhovateľ návrhom zo dňa 7.7.2014 (došlo dňa 18.7.2014), podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhal sa proti odporcom v 1 a 2 rade, aby boli zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť mu 6.236,91 eur s príslušenstvom.

2. Návrh odôvodnil tým, že dňa 5.5.2006 medzi jeho právnym predchodcom Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom ul. Tomášikova č. 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 a odporcami v 1 a 2 rade bola uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, obsahom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť im úver vo výške 190.000,- Sk a ich záväzok, ako dlžníkov poskytnutý úver splatiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške 2.723,- Sk, vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 20.5.2006 a konečná splatnosť úveru na 20.3.2016. Dňa 28.6.2011, ako postupník uzavrel so Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava Zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bolo aj postúpenie pohľadávky proti odporcom v 1 a 2 rade. Podaným návrhom si uplatňuje nárok o zaplatenie splátok úveru splatných za obdobie od 20.7.2010 do 20.3.2016, v počte 69 a v celkovej výške 6.236,91 eur, pričom splátky pôvodne splatné od 20.8.2011 do 20.3.2016 sa stali splatnými dňa 6.8.2011, kedy vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX je podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka tzv. absolútnym obchodom, a preto sa bez ohľadu na povahu jej účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom.

3. V písomnom podaní zo dňa 28.11.2014 navrhovateľ, prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že odporcovia v 1 a 2 rade peňažné prostriedky v celkovej výške 190.000,- Sk čerpali dňa

5.5.2006, ktorý údaj je v platobnej histórii označený ako „Bezhot. čerpanie úveru“. Z poskytnutého úveru uhradili sumu v celkovej výške 1.933,28 eur (úhrady sú v platobnej histórii označené ako „Bezhot. splátka úveru obyv.“ a „Bezhot. splátka úveru“). Z úhrad odporcov v 1 a 2 rade na istinu bola započítaná suma vo výške 1.769,30 eur, na poplatky suma 126,14 eur a na úroky z omeškania suma 37,84 eur.

4. Dňa 5.11.2014 (došlo dňa 10.11.2014) do konania, ako vedľajší účastník na strane odporcov v 1 a 2 rade vstúpilo občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. č. 7, Bratislava, IČO: 42362962.

5. Odporcovia v 1 a 2 rade so vstupom uvedeného občianskeho združenia do konania, ako vedľajšieho účastníka na ich strane, súhlasili (č. l. 67, 70 spisu).

6. Dňa 28.1.2015 navrhovateľ, prostredníctvom právneho zástupcu podal námietku proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania.

7. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7C 137/2014-78 zo dňa 16.3.2015 pripustil vstup občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. č. 7, Bratislava, IČO: 42362962 do konania, ako vedľajšieho účastníka na strane odporcov v 1 a 2 rade.

8. Vedľajší účastník na strane odporcov v 1 a 2 rade v písomných podaniach zo dňa 6.2.2015, zo dňa 12.3.2015, zo dňa 22.6.2015, zo dňa 14.9.2015, zo dňa 15.6.2016, predložených prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX je svojou povahou spotrebiteľskou zmluvou, a preto sa riadi režimom Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 6 ods. 3, § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, v znení účinnom ku dňu 5.5.2006, ďalej na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I.ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.6.2013, podľa ktorého v rozpore so zákonom ani s inými právami navrhovateľa nie je, ak súd na vzťah založený zmluvou o úvere (ktorá je vo výpočte ustanovení § 261 ods. 6 psím. d/ Obchodného zákonníka) aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských veciach. Tiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3MCdo 14/2014: „... ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka (podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva) sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou“. Uplatnil námietku premlčania nároku navrhovateľa s tým, že Občiansky zákonník ustanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby. Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. V tejto súvislosti poukázal aj na súdnu prax (R 28/1984), podľa ktorej, ak veriteľ môže vyvolať splatnosť dlhu sám, potom môže svoje právo i vykonávať. Preto prvá objektívna možnosť vykonania práva je okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať. V danom prípade, veriteľ mohol úver zosplatiť už keď odporcovia v 1 a 2 rade, ako dlžníci boli v omeškani so splatením jednej splátky o viac ako 10 dní, a od tohto momentu zároveň začala plynúť premlčacia doba. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.6.2011 vyplýva, že v čase jej uzavretia dlžníci boli v omeškani s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov 1255 dní. Navrhovateľ pritom návrh podal až dňa 18.7.2014, t. j. po uplynutí 3 ročnej premlčacej doby. Ďalej namietal aktívnu legitimáciu na strane navrhovateľa. Uviedol, že ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách (účinného v čase postúpenia pohľadávky) dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. Predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je: a/ aby bol klient ohľadom tejto pohľadávky v omeškani aspoň 90 dní, b/ aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej postúpenie svojím obsahom a účelom je v priamom rozpore so zákonom, a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami Zmluvy o postúpení pohľadávok, ale aj navonok, voči dlžníkom. Navrhovateľ pritom nepreukázal, že by v čase, keď na neho mala byť postúpená pohľadávka voči odporcom v 1 a 2 rade, tieto podmienky boli splnené. Banka, teda môže postúpiť pohľadávku za súčasného splnenia podmienok uvedených v § 92 ods. 8 (predtým odsek 7) zákona o bankách zodpovedajúcu nesplácanému dlhu a nie dlhu, ktorý ešte nie je splatný. Tento záver pritom jednoznačne vyplýva z dôvodovej správy, a aj z gramatického výkladu k uvedenému ustanoveniu. Banka má právo postúpiť pohľadávku aj z celého úverového vzťahu, ale pre takýto postup je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a s obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej, mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným

oprávnením banky, ku realizácii ktorého musí dôjsť ešte pred postúpením pohľadávky. Navrhovateľ toto oprávnenie nemá, keďže nemá bankovú licenciu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 28.6.2011 je pre rozpor so zákonom neplatným právny úkon a právny predchodca navrhovateľa zostal naďalej veriteľom svojej pohľadávky.

9. Odporcovia v 1 a 2 rade sa pridrižovali vyjadrení vedľajšieho účastníka, vystupujúceho na ich strane.

10. Navrhovateľ v písomných podaniach zo dňa 7.5.2015, zo dňa 27.6.2015, zo dňa 29.10.2015, prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že z gramatického výkladu nielen prvej, ale aj druhej vety ustanovenia § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. vyplýva, že zákonodarca rozlišuje dva pojmy, a to: a/ peňažný záväzok ako celok, b/ časť peňažného záväzku. Ak sa pritom v prvej vete súvetia použil pojem peňažný záväzok ako celok s tým, že zákonodarca jednoznačne identifikoval súčasne aj pojem časť peňažného záväzku, tak je potom zrejmé, že ak v druhej vete súvetia použije pojem z prvej vety súvetia, bude ho chápať v tom istom význame. Podľa jeho názoru, správnosť záveru o tom, že banka môže postúpiť aj nezosplatnenú pohľadávku, možno potvrdiť tiež posúdením druhej vety tohto ustanovenia. V ňom je uvedené nasledovné: „Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient pohľadávky (poznámka navrhovateľa: zákonodarca opäť cielene použil pojem pohľadávka, nie jej časť) uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta sa splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.“ Toto ustanovenie nadväzuje na predchádzajúcu, teda prvú vetu ustanovenia. Jeho zmyslom je vyjadrenie podmienky, že pokiaľ dlžník uhradil banke tú časť záväzku, s plnením ktorej bol v omeškaní, a to v čase pred postúpením pohľadávky, právo banky postúpiť celú pohľadávku, najmä jej nezaplatený zostatok, zaniká. Podľa dôvodovej správy k ustanoveniu § 92 ods. 7 (teraz ods. 8) zák. č. 483/2001 Z. z. v tomto odseku sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa jeho názoru, pod slovným spojením „nesplácaný dlh“ je treba rozumieť dlh dlžníka v podobe vrátenia celého poskytnutého úveru veriteľovi, nakoľko tento dlh vzniká už poskytnutím úveru dlžníkovi, ktorý ho má len možnosť vrátiť v splátkach postupným splácaním za zmluvne dohodnutých podmienok. Banka preto môže postúpiť peňažný záväzok, ako celok, vrátane jeho príslušenstva. Poukázal na názor doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL. M., publikovaný v časopise Súkromné právo č. 1/2015, podľa ktorého účelom § 92 zákona o bankách je úprava výnimiek z bankového tajomstva. Ustanovenie § 92 ods. 8 pritom nehovorí nič o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávky, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Hlavným účelom § 92, aj podľa dôvodovej správy zákona o bankách, je prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Doc. JUDr. Kristián Csacha, PhD., LL. M. navrhol vykladať vzťah medzi bankovým tajomstvom a platnosťou postúpenia pohľadávky tak, ako to urobil český Najvyšší súd, resp. nemecký Spolkový súdny dvor a to, že porušenie bankového tajomstva, vrátane porušenia § 92 ods. 8 nevedie k súkromnoprávnej sankcii v podobe neplatnosti postúpenia, ale k sankciám predpokladaným zákonom o bankách. Podľa jeho (navrhovateľa) názoru, potom doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Ak banka pred postúpením pohľadávky písomne dlžníka nevyzvala na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky podľa § 524 Občianskeho zákonníka. S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách. Mimoriadna splatnosť úveru nastala dňa 6.8.2011, a to postupom podľa § 53 ods. 9 O.s.p.. Poukázal na ustanovenie § 397 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky. Ak by sa aj s ohľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy, v určitých smeroch pripustila aplikácia Občianskeho zákonníka, tak podľa jeho názoru, táto aplikácia sa v žiadnom prípade nemôže vzťahovať na posudzovanie premlčania, lebo predmetná Zmluva o splátkovom úvere je absolútnym obchodom a je potrebné preto použiť úpravu Obchodného zákonníka, bez ohľadu na spotrebiteľský charakter zmluvy. Ustanovenie o premlčacej dobe nie je ustanovením, ktoré by smerovalo k ochrane spotrebiteľa, a preto nie je možné pre otázku premlčania vyvodzovať použitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Ustanovenie Obchodného zákonníka o premlčaní nie je ustanovením diskriminujúcim dlžníka (spotrebiteľa) len preto, že premlčacia doba k uplatneniu práv zo zmluvy podľa Obchodného zákonníka je dlhšia, ako podľa Občianskeho zákonníka. Ustanovenie Obchodného zákonníka o premlčaní je ustanovením vyváženým vo vzťahu k obom zmluvným stranám, nejde o ustanovenie diskriminujúce spotrebiteľa vo vzťahu k veriteľovi v tom zmysle, že by v dôsledku aplikácie príslušných ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní povinnosti dlžníka mnohonásobne prevládali nad jeho právami.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporcov v 1 a 2 rade, oboznámením sa so Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, so Všeobecnými obchodnými podmienkami, s oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 18.7.2011, s výzvou k úhrade a s oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.7.2011, so Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE a s jej Prílohou č. 1, s vyjadrením Slovenskej sporiteľne, a.s. Bratislava, s Obchodnými podmienkami Slovenskej sporiteľne, a.s. Bratislava, s prehľadom transakcií, s poštovým hárkom, so Sadzobníkom.

12. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

13. Zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0372650944 zo dňa 5.5.2006 vyplýva, že jej zmluvnými stranami sú Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava, ako veriteľ a odporcovia v 1 a 2 rade, ako dlžníci. Obsahom zmluvy bol záväzok veriteľa poskytnúť odporcom v 1 a 2 rade úver vo výške 190.000,- Sk, a záväzok odporcov v 1 a 2 rade splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami po 2.723,- Sk, vždy k 20. dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.5.2006 a s konečnou splatnosťou úveru dňa 20.3.2016. Účastníci zmluvy si dohodli úrokovú sadzbu 10,10% ročne. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 5,37%.

14. Z prehľadu transakcií vyplýva, že odporcovia v 1 a 2 rade úver vyčerpali dňa 5.5.2006 v celkovej výške 190.000,- Sk, ktoré čerpanie peňažných prostriedkov je v platobnej histórii označené ako „Bezhot. čerpanie úveru“. Z poskytnutého úveru uhradili celkovo sumu 1.933,28 eur (úhrady sú v platobnej histórii označené ako „Bezhot. splátka úveru obyv.“ a „Bezh. splátka úveru“), z ktorej právny predchodca navrhovateľa na istinu započítal sumu 1.769,30 eur, na poplatky sumu 126,14 eur a na úroky z omeškania sumu 37,84 eur. Podľa špecifikácie predloženej navrhovateľom (č. I. 55 spisu) istina predstavuje súčet položiek „Bezhot. čerpanie úveru“ + „Zaúčtovanie poplatku s kapitalizáciou“ + „Zaúčtovanie riadnych úrokov s kapitalizáciou“ mínus úhrady odporcov v 1 a 2 rade započítané na istinu (6.306,84 eur + 231,35 eur + 4.243,44 eur mínus 1.769,30 eur = 9.012,34 eur). Navrhovateľ predmetom konania urobil nárok o zaplatenie splátok úveru, splatných od 20.7.2010 do 20.3.2016 v počte 69, v celkovej výške 6.236,91 eur.

15. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE zo dňa 28.6.2011 vyplýva, že jej zmluvnými stranami sú Slovenská sporiteľňa, a.s., ul. Tomášikova č. 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, ako postupca a spoločnosť navrhovateľa, ako postupník. Podľa čl. I. Zmluvy, jej predmetom je pohľadávka špecifikovaná v Prílohe č. 1. V prílohe č. 1 k Zmluve je uvedený zostatok pohľadávky: 9.610,68 eur, istina celkom: 9.012,34 eur, ostatné príslušenstvo: 598,34 eur, počet dní omeškania: 1255, výška omeškanej splátky: 3.706,59 eur.

16. V podaní, označenom ako oznámenie o postúpení pohľadávky podľa § 526 Občianskeho zákonníka zo dňa 18.7.2011, postupca odporcom v 1 a 2 rade oznámil, že pohľadávku: 41700 - spotrebný úver, číslo úveru: XXXXXXXXXXX, názov a dátum uzavretia zmluvy: Jozef Foltán Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.6.2011 vo výške 9.530,68 eur s príslušenstvom, postúpil spoločnosti navrhovateľa (č. I. 8, 9).

17. V podaní zo dňa 18.7.2011, označenom ako Výzva k úhrade a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu odporcom v 1 a 2 rade oznámil: „Podľa podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere mal byť poskytnutý úver splácaný formou splátok riadne a včas. Vzhľadom na to, že táto zmluvná povinnosť bola porušená, Vám ako Váš nový veriteľ oznamujeme vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 18.7.2011“. Vyzval ich k úhrade dlžnej sumy 9.806,36 eur (istina 9.012,34 eur, úroky z omeškania 598,34 eur, úroky 45,68 eur, náklady EOS 150,- eur), a to v lehote najneskôr do 1.8.2011 (č. I. 10, 199). Uvedené oznámenie, za účelom jeho doručenia adresátom bolo na pošte podané dňa 19.7.2011, resp. 20.7.2011 (č. I. 65, 66).

18. Dňa 15.10.2014 (č. I. 44) a dňa 23.7.2015 (č. I. 135) Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava tunajšiemu súdu písomne oznámila, že z jej strany k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, vzniknutého zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 5.5.2006, nedošlo. Údaje v Prílohe č. 1 Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE zo dňa 28.6.2011 predstavujú nasledovné: a/ istina do splatnosti - splatnosť jednotlivých splátok ešte nenastala, a teda nie sú dlžníkmi zaplatené, b/ istina po splatnosti - nesplatená časť výšky poskytnutého úveru, ktorá už mala byť dlžníkmi splatená, c/ počet dní omeškania 1255 - zodpovedá omeškaniu v trvaní odo dňa splatnosti najstaršej omeškanej splátky vzniknutej z

predmetnej zmluvy o úvere do dňa postúpenia pohľadávky. Uviedla, že súvisiacu dokumentáciu o záväzkovom vzťahu odovzdala navrhovateľovi a nedisponuje žiadnymi výzvami, ktoré by prípadne zasielala odporcom v 1 a 2 rade.

19. Z výsluchu odporcov v 1 a 2 rade vyplýva, že si nepamätajú, aké informácie im banka pred uzavretím Zmluvy o splátkovom úvere poskytla, a ani či im ako veriteľ zasielala výzvu, aby dlh splnili. Pridržiavali sa vyjadrenia vedľajšieho účastníka na ich strane.

20. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

21. Podľa § 2 písm. b/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 5.5.2006, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 5.5.2006 spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

23. Podľa § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu 5.5.2006 spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

24. Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh nie je podaný dôvodne, preto ho zamietol.

25. Dňa 5.5.2006 medzi právnym predchodcom navrhovateľa, ako veriteľom a odporcami v 1 a 2 rade, ako dlžníkmi bola uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 0372650944. Obsahom zmluvy bol záväzok veriteľa poskytnúť odporcom v 1 a 2 rade úver vo výške 190.000,- Sk, a záväzok dlžníkov úver splatiť pravidelnými mesačnými splátkami po 2.723,- Sk, vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.5.2006 a s konečnou splatnosťou úveru dňa 20.3.2016.

26. Zmyslom ochrany spotrebiteľa v Európskej únii je ochrana tých osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, nie však z dôvodu dosiahnutia zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej strany.

27. Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.6.2007. S účinnosťou od 25.11.2004 (do 30.6.2007) pritom tento zákon v § 23a definoval spotrebiteľské zmluvy, ako zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Občiansky zákonník v § 52 ods. 1, v období účinnom od 1.4.2004 do 31.12.2007 definoval spotrebiteľskú zmluvu tak, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

28. Predmetná zmluva o splátkovom úvere bola uzavretá dňa 5.5.2006, teda za účinnosti novely Občianskeho zákonníka č. 150/2004 Z. z., ktorým zákonom bola do nášho právneho poriadku prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Podľa čl. 1 ods. 1 smernice, účelom smernice je aproximovať

zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov, ktoré sa týkajú nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, a takto je potrebné vykladať aj ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka, účinné do 31.12.2007. Smernica č. 93/13/EHS síce neurčila zmluvné typy, ktoré môžu mať povahu spotrebiteľskej zmluvy, avšak každá zmluva upravená zákonom môže byť spotrebiteľskou zmluvou, ak vykazuje znaky určené smernicou.

29. Aj zmluvy uzavreté podľa iných zákonov, ako je Občiansky zákonník, možno teda považovať - vzhľadom na ich povahu - za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje (napr. zmluva o bežnom účte, zmluva o vkladovom účte, zmluva o úvere). Musí však byť dodržaná podmienka, že sa tieto zmluvy uzatvárajú medzi dodávateľom v rámci jeho podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom, ktorý nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti a nemá možnosť ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

30. Právny predchodca navrhovateľa bol osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti, vystupovala v pozícii dodávateľa v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase jej uzavretia a je i veriteľom v zmysle § 3 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 5.5.2006. Vzhľadom na to, že odporcovia v 1 a 2 rade pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti, úver im pritom bol poskytnutý na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (z účastníckej výpovede odporcu v 1 rade vyplýva, že s odporkyňou v 2 rade ho použili na splatenie dlhu na nájomnom a na úhradu nákladov na vedenie domácnosti), a nemohli ani individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, potom je potrebné ich považovať za spotrebiteľov v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, a zároveň sú spotrebiteľmi aj podľa § 3 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 5.5.2006. Predmetný úver je potom spotrebiteľský. Podľa gramatického výkladu § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom do 31.12.2007 síce možno dospieť k záveru, že úprava spotrebiteľských zmlúv, a teda vo svojej podstate aj ochrana spotrebiteľa má svoje miesto len u zmlúv, ktoré sú upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, takýto výklad je však zjednodušený. Pri výklade tejto občianskoprávnej úpravy je potrebné rešpektovať skutočnosť, že táto úprava je, ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, implementáciou smernice Rady č. 93/13/EHS (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu Prešov č. k. 11Co 6/2015, Krajského súdu Trnava č. k. 25Co 500/2014, Krajského súdu Prešov č. k. 7Co 366/2014).

31. Súd nepopiera, že Zmluva o splátkovom úvere je absolútnym obchodom (tretia časť Obchodného zákonníka). Je však v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 5MCdo 20/2009). S účinnosťou zák. č. 150/2004 Z. z. došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah, vrátane premičania, predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami. Aplikácia prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať, avšak nie je žiadny dôvod na skonštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky, vrátane premičania v spotrebiteľskej zmluve má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľa výhodnejšia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR číslo 5MCdo 20/2009, rozsudok Krajského súdu Prešov č. 6Co 26/2012, rozhodnutie Ústavného súdu SR č. I. ÚS 402/2013-10 z 19.6.2013, rozsudok Krajského súdu Trenčín číslo 6Co 233/2014). Súd poukazuje aj na novelu Občianskeho zákonníka, vykonanú zák. č. 102/2014 Z. z. v znení zák. č. 151/2014 Z. z., ktorá v bode 1. v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka pripojila vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“

32. Podľa § 1 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení platnom ku dňu 28.6.2011 tento zákon upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému.

33. Podľa § 92 ods. 8 citovaného zákona, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite, dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka, banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

34. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

35. Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

36. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu. Účastník, ktorý je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia (ak je navrhovateľom), má aktívnu vecnú legitímáciu. Účastník, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu vecnú legitímáciu.

37. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 483/2001 Z. z. o bankách: „V ustanoveniach odsekov 1 až 7 sa upravujú ďalšie prípady prelomenia bankového tajomstva. Ide o zjednodušenie zabezpečenia nápravy majetkovej ujmy, ktorá vznikla v dôsledku chýb pri vykonávaní platobného a zúčtovacieho styku. Môže ísť napríklad o majetkovú ujmu vzniknutú chybným prevodom peňažných prostriedkov na nesprávny účet, prípadne na správny účet, ale v nesprávnej výške. Ďalej ide o úpravu možnosti, aby banky bez porušenia bankového tajomstva poskytli svojim právnym zástupcom informácie o tých záväzkoch klientov, ktoré si klienti bánk a pobočiek zahraničných bánk riadne a včas neplnia, a to na účely vymáhania splnenia týchto záväzkov klientov. Umožňuje sa tiež, aby sa banky navzájom informovali o neseriózných klientoch, čo môže prispieť k predchádzaniu škodám, ktoré by im inak neseriózni klienti, najmä neplatiči dlhov, mohli spôsobiť. V odseku 7 (v čase uzavretia predmetnej Zmluvy o postúpení pohľadávok odsek 8) sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Zákon tiež upravuje poskytovanie úhrady nákladov banke za to, že v niektorých zákonom určených prípadoch podá oprávneným osobám a orgánom správu o svojom klientovi...“.

38. Podľa uvedenej dôvodovej správy hlavným účelom § 92 zák. č. 483/2001 Z. z. bolo teda nielen prelomenie bankového tajomstva, ale aj úprava možnosti použiť inštitút postúpenia pohľadávky banky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Na postúpenie pohľadávky postupcom, ktorým je banka sa preto okrem všeobecnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 524 Občianskeho zákonníka vzťahuje aj špeciálna právna úprava, ktorú predstavuje zákon o bankách. Ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., totiž charakterizujú nasledovné aspekty: 1/ postupiteľnosť bankovej pohľadávky, 2/ predchádzajúca písomná výzva klientovi, 3/ omeškanie klienta viac ako 90 kalendárnych dní, 4/ postúpenie sa týka časti peňažného záväzku v omeškaní, 5/ postupiteľnosť aj tretej osobe, 6/ nevyžaduje sa súhlas klienta.

39. Dňa 28.6.2011 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s., ul. Tomášikova č. 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, ako postupcom a navrhovateľom, ako postupníkom bola uzavretá Zmluva o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE. Slovenská sporiteľňa, a.s. má pritom štatút banky a pri uzavretí uvedenej zmluvy bola povinná dodržiavať zákon o bankách.

40. Z Prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE vyplýva, že zostatok pohľadávky právneho predchodcu navrhovateľa ku dňu postúpenia je 9.610,68 eur s tým, že výška omeškanej

splátky je 3.706,59 eur. Postupca navrhovateľovi ako postupníkovi oznámil, že odporcovia v 1 a 2 rade sú v omeškaní po dobu 1255 dní. Ako istina - celkom je uvedená suma 9.012,34 eur.

41. Dňa 18.7.2011 pôvodný veriteľ odporcom v 1 a 2 rade písomne oznámil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE, pohľadávku vo výške 9.530,68 eur postúpil navrhovateľovi. Z písomného vyjadrenia Slovenskej sporiteľne, a.s. vyplýva, že pred uzavretím uvedenej zmluvy nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru vzniknutého zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0372650944 zo dňa 5.5.2006.

42. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu (porovnaj aj dôvodovú správu). Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila zmluvou zo dňa 28.6.2011 navrhovateľovi pohľadávku z úveru v celom rozsahu, postupovala v rozpore s uvedeným ustanovením. Totiž, ak ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti, neuplynula doba konečnej splatnosti úveru), nebola oprávnená, ako postupca postúpiť v celosti svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho inému subjektu (navrhovateľovi). Slovenská sporiteľňa, a.s., ako banka mohla postúpiť iba svoju splatnú pohľadávku (časť záväzku po jeho splatnosti) a za súčasného splnenia písomnej výzvy, a po uplynutí zákonom stanovenej doby omeškania. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. teda môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už: 1/ splatnými („dospelé“ splátky), 2/ a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia však byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky (porovnaj aj rozhodnutie Krajského súdu Prešov č. k. 6Co 119/2013, 4Co 145/2014, Krajského súdu Bratislava č. k. 6Co 203/2015, 6Co 58/2016, Krajského súdu Trenčín č. k. 5Co 273/2014). Z prvej vety § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. jednoznačne vyplýva, že banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu tomuto (treba rozumieť záväzku v omeškaní) peňažnému záväzku.

43. Navrhovateľ žalobným návrhom predmetom konania urobil nárok o zaplatenie sumy 6.236,91 eur s tým, že ide o splátky splatné od 20.7.2010 do 20.3.2016, v počte 69, pričom splátky pôvodne splatné od 20.8.2011 do 20.3.2016 sa stali splatnými dňa 6.8.2011, kedy vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru (navrhovateľ mimoriadnu splatnosť úveru však vyhlásil ku dňu 18.7.2011). Ku dňu uzavretia Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE zo dňa 28.6.2011 bola splatnou časť pohľadávky právneho predchodcu navrhovateľa, a to „dospelé“ splátky vo výške 3.706,59 eur. Z platobnej histórie vyplýva, že odporcovia v 1 a 2 rade, ako dlžníci poslednú splátku zaplatili dňa 15.2.2008 (vo výške 4.998,- Sk). So zaplatením sumy 3.706,59 eur, pred postúpením pohľadávky boli preto v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava na výzvu súdu, aby sa vyjadrila, či pred uzavretím Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE písomnou formou vyzvala odporcov v 1 a 2 rade k úhrade časti svojho peňažného záväzku, a ak áno, aby o tom predložila listinný dôkaz, reagovala odpoveďou, že súvisiacu spisovú dokumentáciu odovzdala navrhovateľovi. Navrhovateľ, okrem listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu, ďalšie k dispozícii nemal. Medzi ním predloženými dokladmi sa však výzva banky (o zaplatenie 3.706,59 eur), ktorá by bola adresovaná odporcom v 1 a 2 rade, a ktorá by zodpovedala výzve, akú vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., nenachádza. Ako to už bolo uvedené, navrhovateľ predmetom konania urobil nárok o zaplatenie 6.236,91 eur (s tým, že ide o splátky splatné od 20.7.2010 do 20.3.2016). V tejto sume sú teda zahrnuté aj „dospelé“ splátky za obdobie od 20.7.2010 do 28.6.2011 (dátum uzavretia Zmluvy o postúpení pohľadávok), a ktoré sú súčasťou sumy 3.706,59 eur. Počet mesiacov za obdobie od 20.7.2010 do 28.6.2011 je 12, čo pri výške mesačnej splátky 2.723,- Sk je 32.676,- Sk, t. j. 1.084,64 eur. V prípade sumy 1.084,64 eur (ktorá je časťou zo žalovanej sumy 6.236,91 eur) Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava ako postupca síce navrhovateľovi postúpila splatnú pohľadávku, u ktorej však nebola dodržaná písomná forma výzvy klientom (odporcom v 1 a 2 rade), resp. navrhovateľ ju nepreukázal. Preto, pokiaľ ide o postúpenie pohľadávky vo výške 1.084,64 eur, Zmluva o postúpení pohľadávky je v tejto časti pre rozpor so zákonom o bankách (§ 92 ods. 8) podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatná. Ako to už bolo uvedené, navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok o zaplatenie sumy 5.152,27 eur (6.236,91 eur mínus 1.084,64 eur) s tým, že ide o splátky splatné od 28.6.2011 do 20.3.2016, ktorá suma ku dňu postúpenia pohľadávky (28.6.2011) bola ale bankou nezosplatenou časťou úveru, so zaplatením ktorej odporcovia v 1 a 2 rade, preto ani neboli v omeškaní. Banka v tejto časti (u sumy 5.152,27 eur, t. j. u 56 splátok) previedla na navrhovateľa viac práv, než mala (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu Bratislava

č. k. 6Co 203/2015). Zmluva o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE je preto aj v druhej časti, a teda v celosti neplatným právnym úkonom. Faktom je, že ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. má aj textovú časť: to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Súčet omeškaní klienta presahujúci jeden rok, je však potrebné dať do súvislosti so situáciou, akú predpokladá § 92 ods. 8 veta druhá pred bodkočiarkou. Ak by sa veta za bodkočiarkou druhej vety vzťahovala aj na situáciu predpokladanú vetou prvou, tak by bola uvedená za ňou, resp. ako jej súvetie.

44. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

45. Citované ustanovenie zákona, okrem iného, zakazuje postúpiť také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Podľa názoru súdu, pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky uložené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zák. č. 483/2001 Z. z., ako aj obsiahle bankové tajomstvo. Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom (postupníkom) a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom (postupcom - bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka (porovnaj rozhodnutie Okresného súdu Galanta č. k. 15C 33/2014). Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých - už uvedených podmienok, splnenie ktorých však v konaní nebolo preukázané. Postúpenie pohľadávky tak bolo v rozpore aj s ustanovením § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Účelom uvedeného ustanovenia totiž, okrem iného, je aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v citovanom ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch podľa § 525 Občianskeho zákonníka, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania platnosti zmluvy o postúpení.

46. Súd pri rozhodovaní vo veci zohľadnil ustanovenie špeciálnej právnej úpravy a dospel k záveru, že navrhovateľ nie je aktívne legitimovaným subjektom v konaní. Súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín v obdobnej veci č. k. 4Co 854/2015 zo dňa 12.5.2016.

47. Súd poukazuje na to, že navrhovateľ nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý nemožno podriať pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to, navrhovateľ nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu Bratislava č. k. 6Co 203/2015). Navyše, súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré modifikuje ustanovenie § 565 vo vzťahu ku spotrebiteľským zmluvám. Ak sa v spotrebiteľskej zmluve dohodla strata výhody splátok (čl. 7 bod 7.6.1. Všeobecných obchodných podmienok), má veriteľ právo od dlžníka žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Ak chce toto právo uplatniť, môže tak urobiť, len ak od splatnosti nezaplatenej splátky uplynula najmenej 3 mesačná lehota. Až po jej uplynutí nastane strata výhody splátok upravená v § 565 (ak je súčasne splnená podmienka o upozornení dlžníka, že veriteľ požaduje zaplatenie celej pohľadávky). Uplynutie 3 mesačnej lehoty od splatnosti nezaplatenej splátky, nepostačuje na splatnosť celého peňažného dlhu. Zákon navyše vyžaduje, aby veriteľ upozornil dlžníka, že si uplatňuje právo na zaplatenie celého dlhu (strata výhody splátok). Veriteľ musí teda vopred notifikovať uplatnenie svojho práva aspoň v 15 dňovej lehote, nemožno jediným oznámením upozorniť dlžníka, že je v omeškaní, a zároveň tým istým oznámením vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Po jej uplynutí sa právo na zaplatenie celej zvyšnej pohľadávky stáva účinným. Obsahom upozornenia je, že veriteľ si uplatní právo na zaplatenie celej pohľadávky. Vo Výzve k úhrade a oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.7.2011 navrhovateľ odporcom v 1 a 2 rade oznámil, že uvedeným dňom, t. j. ku 18.7.2011 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, že dlžná suma predstavuje 9.806,36 eur

a vyzval ich, aby ju zaplatili najneskôr do 1.8.2011, a ak ju neuhradia, uplatní si svoj nárok na súde. Navrhovateľ nebol, ako to už bolo uvedené, oprávnený úver zosplatiť a navyše ho zosplatiť v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď vopred nenotifikoval uplatnenie svojho práva.

48. Súd návrh zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na strane navrhovateľa, preto už dôvodnosť uplatnenej námietky premlčania neposudzoval.

49. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

50. Odporcom v 1 a 2 rade v konaní trovy nevznikli, preto im súd ich náhradu nepriznal.

51. Odporcovia v 1 a 2 rade a vedľajší účastník na ich strane v konaní vystupujú samostatne.

52. Ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. umožňuje, aby ako vedľajší účastník sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastnila občianskeho súdneho konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Sú to aj prípady sporov o ochrane spotrebiteľa.

53. Trovami konania v zmysle § 137 O.s.p. je aj odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

54. Povinnosť hradiť trovy konania nezahŕňa všetky trovy konania, ale iba tie, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, teda súd nemôže uložiť účastníkovi konania povinnosť nahradiť také trovy, ktoré druhý účastník (vedľajší účastník) vynaložil zbytočne.

55. Vychádzajúc z výkladu Ústavy Slovenskej republiky a zákona o ochrane spotrebiteľa o tom, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je aj účasť vedľajšieho účastníka je opodstatnený záver, že združenie spotrebiteľov, keď uplatní právo na súdnu ochranu, má právo aj na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom.

56. Z obsahu spisu vyplýva, že vedľajší účastník vstúpil do konania dňa 5.11.2014 (došlo dňa 10.11.2014). V podaní uviedol, že všeobecná plná moc jeho právneho zástupcu je evidovaná pod Spr 1120/2014 a požiadal o doručenie žalobného návrhu s prílohami, ktorý mu aj bol doručený dňa 5.2.2015. Dňa 6.2.2015 predložil písomné vyjadrenie k návrhu, v ktorom poukázal na ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. a v tejto súvislosti na nedostatok aktívnej legitímácie na strane navrhovateľa. K naplneniu materiálnej stránky úkonu „prevzatie a príprava zastúpenia“ došlo po tom, čo bol právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka doručený návrh s prílohami, s ktorými sa oboznámil. Potom predložil písomné vyjadrenie k návrhu. Dňa 22.6.2015 predložil podanie k vyjadreniu žalobcu zo dňa 7.5.2015, a dňa 14.9.2015 k vyjadreniu navrhovateľa zo dňa 27.6.2015 a k dôkazom. Dňa 15.6.2016 (na základe výzvy súdu) predložil stanovisko k meritu veci. Dňa 20.10.2015 a dňa 30.6.2016 sa zúčastnil pojednávania.

57. K vykonaniu úkonu prevzatie a príprava zastúpenia došlo a vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov právneho zastúpenia 210,81 eur plus 8,39 eur režijný paušál. Taktiež nemožno len pre podobnosť s inými podaniami vedľajšieho účastníka v iných konaniach nepriznať mu náhradu trov právneho zastúpenia za podanie na súd - vyjadrenie vo veci samej zo dňa 6.2.2015 vo výške 210,81 eur a 8,39 eur režijný paušál. Navrhovateľ uzatváral typovo rovnaké zmluvy, ktoré následne žaloval žalobami „formulárového typu“, v ktorých sa jeho právna argumentácia v zásade nemenila, čo je súdu známe z jeho úradnej činnosti. Je preto logické prijať záver o tom, že v prípade takýchto súdnych konaní budú aj vyjadrenia a právna argumentácia vedľajšieho účastníka typovo podobná. Vedľajší účastník na strane odporcu tiež mal právo sa vyjadriť k prezentovanému právnenému názoru navrhovateľa (vo vyjadrení zo dňa 7.5.2015) a ktoré predložil dňa 22.6.2015, za čo mu patrí náhrada trov právneho zastúpenia 210,81 eur plus režijný paušál 8,39 eur. Ďalej mu patrí náhrada trov právneho zastúpenia 210,81 eur plus režijný paušál 8,58 eur za podanie zo dňa 15.6.2016, ktoré predložil na základe výzvy súdu s obsahom, aby sa vyjadril k predchádzajúcemu podaniu navrhovateľa. Účelne vynaložené sú aj trovy za zastupovanie na pojednávaní dňa 20.10.2015, za ktorý úkon právnej služby patrí vedľajšiemu účastníkovi odmena 210,81 eur plus 8,39 eur režijný paušál a za zastupovanie na pojednávaní dňa 30.6.2016, za ktorý úkon právnej služby patrí vedľajšiemu účastníkovi odmena 210,81 eur plus 8,58 eur režijný paušál. Celkovo trovy právneho zastúpenia, ktorých náhradu súd vedľajšiemu účastníkovi priznal predstavujú sumu 1.315,58 eur. Súd mu však nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za

vyjadrenie zo dňa 14.9.2015 k vyjadreniu navrhovateľa zo dňa 27.6.2015, pretože obsahuje stanovisko, ktoré z hľadiska obsahu je totožné s jeho vyjadrením zo dňa 6.2.2015 a zo dňa 22.6.2015. Náhrada za stratu času za zastupovanie na pojednávaní dňa 20.10.2015 predstavuje sumu 139,80 eur (10 začatých polhodín krát 13,98 eur - 1/60 výpočtového základu), za zastupovanie na pojednávaní dňa 30.6.2016 143,- eur (10 začatých polhodín krát 14,30 eur - 1/60 výpočtového základu). Celkovo náhrada za stratu času predstavuje 282,80 eur. Cestovné náhrady za zastupovanie na pojednávaní dňa 20.10.2015 predstavujú 93,51 eur (Bratislava - Prievidza - Bratislava, motorové vozidlo značky Škoda Fabia, spotreba 6 lit/100km, cena pohonnej hmoty 1,208 eur/l, počet km 366, náhrada za spotrebované pohonné hmoty: 26,53 eur, amortizácia vozidla podľa počtu km: 66,98 eur). Cestovné náhrady za zastupovanie na pojednávaní dňa 30.6.2016 predstavujú 89,28 eur (Bratislava - Prievidza - Bratislava, motorové vozidlo zn. Renault Megane, spotreba 4,4 lit/100km, cena pohonnej hmoty 1,081 eur/l, počet km 366, náhrada za spotrebované pohonné hmoty: 22,30 eur, amortizácia vozidla podľa počtu km: 66,98 eur). Pokiaľ ide o hospodárnosť vedenia konania, s poukazom na vznik nákladov spojených s cestovným a stratou času, dospel súd k záveru, že nie je možné hovoriť o neúčelne vynaložených trovách právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník sa vo veci dal zastúpiť advokátom so sídlom v Bratislave. Zo žiadneho ustanovenia právnych predpisov upravujúcich právo na náhradu trov konania nevyplýva, že účastník (vedľajší účastník) konania je povinný sa nechať zastupovať advokátom, ktorý pôsobí, resp. sídli v obvode súdu, na ktorom má účastníka, vedľajšieho účastníka zastupovať. V mnohých prípadoch to ani nie je možné, a to najmä z hľadiska pracovnej vyťaženia, resp. špecializácie. Taktiež je to aj v prípade navrhovateľa, ktorý sa necháva zastupovať advokátmi bez ohľadu na sídlo súdu, na ktorom majú právni zástupcovia navrhovateľa zastupovať. V tejto súvislosti súd poukazuje i na uznesenie Krajského súdu Prešov č. k. 3Co 131/2011 zo dňa 13.1.2012, rozsudok Najvyššieho súdu SR číslo 5Cdo 71/2010, s. 607 Občanskí soudní řád I., Veľké Komentáře Drápal/Bureš a kol.. Vedľajší účastník, ako občianske združenie má právo v súdnom konaní vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“. Celkovo trovy konania, ktoré súd vedľajšiemu účastníkovi priznal predstavujú sumu 1.781,17 eur (1315,58 eur plus 282,80 eur plus 93,51 eur plus 89,28 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.